

Magneetmuts op en weg is depressie

▲ Arts-onderzoeker Sjoerd van Belkum doet de 'magneetmuts' op bij een proefpersoon. Foto: Siese Veenstra

ACHTERGROND MUTS MET STROOM

- UMCG zoekt proefpersonen voor twintig weken durend onderzoek
- De behandeling is voor mensen met een matige tot ernstige depressie

Door Arend van Wijngaarden

Groningen Je voelt er helemaal niks van en er zijn geen vervelende bijwerkingen. Dagelijks een halfuurtje de magneetmuts op en na een week of vijf kan je genezen zijn van een ernstige depressie. Tenminste, daarop hopen arts-onderzoeker Sjoerd van Belkum en neuro-wetenschapper Ruud Kortekaas van de afdeling psychiatrie van het UMC Groningen.

De magneetmuts is een soort badmuts met een stuk of twintig knopjes erop waar elektrische draden aan hangen. De patiënt krijgt een haarnetje op, doet vervolgens de muts op, en de onderzoeker zet via een computer de pulserende zwakstroom aan. De spoeltjes op de muts worden daardoor magnetisch. De patiënt zit vervolgens een halfuurtje met de muts op, en kan rustig wat kletsen of lezen. En dat vijf weken achter elkaar vijf dagen per week.

MicroTMS, Transcraniële Magnetische Stimulatie heet het officieel. Dat het werkt, is al aangetoond door een Deense onderzoeksgroep. Maar zoals het gaat in de wetenschap: één onderzoek is niet genoeg

voor harde bewijzen. Dus doet het UMCG het onderzoek opnieuw, en dan wat uitgebreider.

"Maar we hebben zelf ook al de indruk dat het wel werkt", zegt Van Belkum. "Van de mensen die nu al hebben meegedaan is er eentje binnen drie weken opgeknapt. Hij was al meer dan een jaar ernstig depressief en niets werkte. Na drie weken zeiden mensen om hem heen dat hij meer ontspannen was en niet meer zo kortaf reageerde."

De behandeling is alleen bedoeld voor mensen met een matige tot ernstige depressie. Een beetje somberheid is niet genoeg. Die patiënten moeten ook al behandeld zijn met medicijnen, antidepressiva, en die pillen moeten niet gewerkt hebben. Wat overigens heel normaal is want antidepressiva werken maar bij eenderde van de patiënten.

Als aan dergelijke voorwaarden is voldaan, kunnen vrijwilligers zich opgeven voor het onderzoek. De kans is *fifty-fifty* dat ze wel de muts op krijgen maar dat er geen stroom doorheen gaat. Want zo hoort dat bij wetenschappelijk onderzoek: het gaat dubbelblind. Zowel de onderzoeker als de patiënt weet niet wie wel echt behandeld wordt en wie niet. Als dan na afloop van de behandeling blijkt dat mensen die wel de muts met stroom kregen er duidelijk beter aan toe zijn dan mensen die de muts kregen zonder stroom, dan is het effect pas echt bewezen.

Hoe het precies werkt in het brein is nog niet helemaal zeker.

Deelnemers gezocht

Het UMCG zoekt deelnemers aan het onderzoek uit de drie noordelijke provincies. Ze moeten lijden aan een matige tot ernstige depressie en in elk geval in staat zijn vijf weken lang vijf dagen per week naar het UMCG te komen. Ze krijgen reiskostenvergoeding, 15 euro per gemaakte hersenscan (voor en na het onderzoek) en kunnen kleine extra bedragen verdienen. Informatie en opgave op de website: magnetisme.nu of via s.m.van.belkum@umcg.nl.

"Waarschijnlijk worden de hersenen wat flexibeler", meent Kortekaas. "Bij een depressie zitten de hersenen als het ware vast. Je hoort mensen dat ook wel zeggen; ze malen, herkauwen en blijven steeds in hetzelfde straatje ronddraaien in hun hoofd. We weten dat het hormoon BDNF ervoor kan zorgen dat het brein weer wat flexibeler wordt. Dus mogelijk kunnen we later meten dat na ons onderzoek de hoeveelheid BDNF in het brein inderdaad is toegenomen."

Mocht het werken, dan zou het veelbelovend zijn. Mensen met een ernstige depressie kunnen nu vaak slecht geholpen worden. Pillen, de bekende antidepressiva, kennen vervelende bijwerkingen en zijn duur. "En denk aan de milieubelasting. Al die stoffen uit die pillen belanden via onze urine in het milieu", zegt Kortekaas. "Dit zou een goedkope behandeling zijn die erg weinig nadelen kent."

”
Pillen zijn duur en hebben bijwerkingen